

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HANNIBAL

Een toneelspel

door

Bart Verdonck

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr.1028

PERSONAGES

(1 dame-9 heren)

HANNIBAL BARKAS : Punische generaal en strateeg. Zoon van Hamilkar Barkas, bijgenaamd “De Bliksem”

HANNO DE GROTE : Grootste tegenstander van Hannibal in de raad van Carthago. Is de leider van de Partij van de Ouden. (conservatieven, grootgrondbezitters)

HIRAM : Raadslid van de Ouden

PHILLIPOS : Steenrijk handelaar en bankier van helleense afkomst. Financier van de Barkiden. (aanhangers van Hamilkar Barkas, de progressieven)

BOSTAR : Rijke reder, die tevens zetelt in de raad. Behoort tot de Barkiden

BOMILKAR : Zakenwaarnemer van Phillipos, Puniër en welstellend, kan daardoor zetelen in de Raad

IMILKE : Iberische prinses, die gehuwd is met Hannibal.

PUBLIUS CORNELIUS SCIPIO : Romeinse generaal die uiteindelijk Hannibal zal verslaan.

QUINTUS FABIUS : Romeins gezant.

MAHARBAL : Onderstrateeg van Hannibal

DECOR

Doordat het stuk zich afspeelt op veel verschillende plaatsen is het aan te raden te opteren voor een éénheidsdecor. Eén decor dat kan dienen voor alle lokaties. Met kleine veranderingen en een aangepaste belichting kun je heel veel bereiken.

Bij de creatie van het stuk heb ik gekozen voor een heel sober en functioneel decor. Uiteraard is de nu volgende beschrijving louter indicatief.

In de scènes die zich afspelen in de stadsraad van Carthago is het publiek eigenlijk de raad die wordt toegesproken vanaf het podium. Daarom wordt getracht een zo groot mogelijke eenheid te bereiken tussen zaal en podium. (Eén van de spelers bevindt zich tussen het publiek als hij aan het woord komt en ook Hanno kan zijn redevoeringen tussen de toeschouwers uitvoeren.)

De toneeldoeken die de coulissen vormen werden gemaakt in een crème-witte stof, de achterwand van het podium werd eveneens met deze stof bedekt en ook de zetels in de zaal werden met dezelfde stof overtrokken.

De inkom en de zaal worden versierd met Gipsen koppen en borstbeelden op zuilen.

Tegen de achterwand van de scène staan twee gradinen.

De acteurs nemen bij het begin van het stuk plaats op de gradinen en verlaten het podium niet. Zo worden ook zij publiek en wordt de illusie van een auditorium nog versterkt. Zij starten telkens vanaf de gradins en gaan na hun scène weer plaatsnemen.

Centraal op het podium is een cirkel gevormd door witte houten blokken, diameter ongeveer 4 à 5 meter.

Deze cirkel is niet alleen symbolisch (stadsmuren en torens, het levensverhaal van Hannibal etc.), maar ook erg functioneel. De blokken kunnen gebruikt worden als stoel, kunnen verschoven worden etc. In het midden van de cirkel staat een klein platform +/- 80 op 80 cm en 30 cm hoog. Dat kan dienst doen als spreekplatform, tafel etc.

Vooraan côté court staan nog enkele blokken die door de verteller kunnen gebruikt worden als zit- of steunplaats.

PROLOOG

De proloog is een monoloog van Phillipos van Karchedon. Hij doet dat als verteller. Zo wordt de context waarin het verhaal zich afspeelt duidelijk gemaakt.

PHILLIPOS : Qart Hadasht, Karchedon, Carthago, drie namen voor één en dezelfde stad. De Carthagers zelf noemden het Qart Hadasht, de nieuwe stad. De Grieken hadden het over Karchedon, de Romeinen Carthago.

Het verhaal dat ik vanavond ga vertellen gaat over deze stad en over zijn beroemdste inwoner.

Nu vind je van Carthago nog slechts schamele ruïnes, even buiten Tunis de hoofdstad van Tunesië. De moeite bijna niet waard om te bekijken. Maar eens is het anders geweest. Toen ik op deze aardkloot rondliep tweeduizend driehonderd jaar geleden was het bijna de belangrijkste en machtigste stad van de westerse wereld.

De stad was beveiligd door de meest indrukwekkende verdedigingswerken van het Westen. Een verdedigingsgracht van 22 pas breed en wel 10 man diep, die in geval van nood volliep met water. Op de bodem waren speren, sikkels, haken en bronzen spiesen aangebracht.

Dan volgde een schuine, gladde wand, bezet met dichtopeenstaande ijzeren punten. Daarboven kwam de eerste muur. Twee man hoog en zeven pas breed. Daarachter een gracht met een woud van rechtopstaande speren, eveneens met een schuine wand met ijzeren punten en dan de tweede muur, vijf man hoog en zeven pas breed.

Boven op de muur was een borstwering en schietsleuven voor boogschutters en steenslingeraars. Ook de tweede gracht kon onder water gezet worden. Dan bleef er nog het grote bolwerk over. Acht man hoog en vijftien pas breed met

naar voren en naar beneden gerichte punten aan de rand van de borstwering. In het cement vastgezette ijzeren puntige speren, metaalsplinters en glasscherven. Om de twintig pas waren er torens van vier verdiepingen. Op de muren stonden verdraaibare katapulten met pyramiden van stenen kogels, kisten met metaalschroot en pekovens om eventuele aanvallers te verjagen. In de muren rond de stad was plaats om zestigduizend soldaten te legeren. Een onneembare vesting.

Maar laat ik eerst mezelf eens voorstellen : ik ben Phillipos van Karchedon, een helleen of een Griek zoals je wil. Mijn ouders zijn een hele tijd geleden vanuit Sparta naar Carthago uitgeweken, op zoek naar een beter leven. Veel Grieken zijn in die tijd naar Carthago geëmigreerd. Alle Griekse vorsten waren in onderlinge twisten verwickeld en er werd om de haverklap oorlog gevoerd. Nuttelose oorlogen, die alleen als resultaat hadden dat ze leidden tot nieuwe oorlogen. De bloeiende Griekse cultuur raakte stilaan in verval en de handel verlegde zijn werkterrein.

Ik ben in Carthago geboren, een inwijkeling van de tweede generatie zou je kunnen zeggen. Als kind had ik daar geen last van, mijn speelkameraadjes waren zowel grieks als punisch als joods. Thuis sprak ik nog Grieks omdat mijn ouders dat zo verlangden, maar op straat sprak ik punisch net als iedereen. Mijn kinderjaren waren als een droom. Buiten wat kleine klusjes in vaders' magazijnen was ik zo vrij als een vogel. De stad en de omgeving waren mijn speelterrein.

Vooraf door de steeds groeiende handel werd de stad alsmaar welvarender. Het geld stroomde binnen en daarmee nam ook de macht van de stad toe. De beste ambachtslui, talloze intellectuelen en kunstenaars werden als naar een magneet gezogen en vergrootten zo weer de uitstraling naar de buitenwereld. De groei scheen niet te stoppen.

Scheen niet te stoppen

Toen ik negentien was stierf mijn vader. Hij liet mij aardig wat geld na en ik besloot om net als hem in zaken te gaan. Ik kocht een kleine scheepswerf in de haven. Dat bleek een gouden zet te zijn. Korte tijd later was het oorlog. Rome verklaarde ons de oorlog. Ik zeg ons, omdat ik mij altijd een Puniër gevoeld heb. Ik ben hier geboren en opgegroeid, Griekenland kende ik alleen van verhalen.

Rome en Carthago maakten allebei aanspraak op Sicilië en Sardinië. Strategisch gezien waren die eilanden van enorm belang. Wie Sicilië controleerde, controleerde de doorgang naar de Oceaan. Het was een lange en bloedige oorlog. Maar voor de zaken was het schitterend. Ik specialiseerde me in kant en klare scheepsonderdelen die in overvloed nodig waren voor de bouw van oorlogsschepen. Het ging mij letterlijk voor de wind.

Rome had zich veel beter voorbereid op de oorlog en ze hadden vooral een numeriek overwicht. De goed getrainde legioenen verpletterden aanvankelijk het Punische leger. Tot Hamilkar verkozen werd tot strateeg.

Hamilkar was een veelbelovend officier die totaal nieuwe inzichten lanceerde over tactiek en oorlogsstrategie. Door zijn geweldige actiesnelheid en zijn onverwachte manoeuvres werd hij al gauw Hamilkar Barkas genoemd, Barkas, de Bliksem. Waar Hamilkar verscheen sloeg de bliksem in. Hij boekte succes na succes en dikwijls tegen een grote overmacht.

En toch werd hij lang niet door iedereen op handen gedragen. De conservatieve fractie van de Stadsraad bestond vooral uit grootgrondbezitters, die al gauw bang waren dat ze hun bevoorrechte posities in het bestuur van de stad zouden kwijtraken. Bovendien kostte de oorlog veel geld en bracht voor hen niets op. Zij steunden hem zo weinig mogelijk. Hamilkar kampte voortdurend met troepentekorten en wist alleen door z'n tactisch vernuft stand te houden. Een minderheid van de raadsleden zag echter wel wat in de progressieve ideeën van Hamilkar. Gebiedsuitbreiding betekende immers voor hen betere handel, meer afzetgebieden. Ze noemden zichzelf de Barkiden, aanhangers van Barkas.

Uiteindelijk werd de oorlog verloren, Carthago moest alle nieuwe gebieden afstaan aan Rome en moest daarenboven een duizelingwekkende oorlogsbelasting betalen voor de geleden schade. De stad was zo goed als failliet.

Zelfs na de nederlaag is de oorlog mij niet slecht gezind geweest. Doordat veel ondernemers en kooplieden de stad verlieten kon ik mijn zaken- imperium gevoelig en vooral heel goedkoop uitbreiden. Bovendien richtte ik een bank op, omdat ik al snel begrepen had dat daar het grote geld te rapen was.

In het begin moest ik het geld halen waar ik het kon vinden en dat was zeker niet zo simpel. Rijke Puniërs hadden in deze onzekere tijden niet veel vertrouwen in een jonge Helleense snaak die het aandurfde om failliete zaken op te kopen en een bank op te richten. Ik haalde mijn eerste kapitaal bij de hoeren.

Je kunt er misschien mee lachen en ik kan je verzekeren dat er in het begin flink mee gelachen is. Ik beloofde de hoeren een half procent meer rente op hun beleggingen. Vier en half procent in de plaats van vier. De hele stad praatte over niks anders. Smalend hadden ze het over de zaadbank of de spermabank. Maar die reclame was onbetaalbaar. De hoeren kwamen met geld, veel geld. Als er één sector is in het bedrijfsleven die altijd floreert zal het wel de prostitutie zijn. Ik kan het weten. Niet dat ik zelf deze oorden van vertier bezocht, neen daar had ik geen behoefte aan, want aan vrouwelijk schoon heb ik nooit tekort gehad.

Het was in die tijd dat ik meer en meer in contact kwam met de Barkiden. Mijn zaken begonnen goed te marcheren en de bank kwam van de grond. Zo kwam het dat Hamilkar op een dag de bank binnenstapte.

Hij wilde even praten. Op zich vond ik dat al een hele eer, maar ik voelde al snel dat het niet om een losse babbel zou gaan. Hij wilde zijn hele fortuin door de bank laten beheren en beleggen. Ik wist eerst niet wat ik hoorde. Hij bleek

van mijn zaken goed op de hoogte te zijn en kon zich wel vinden in mijn frisse aanpak. Vanaf die dag kon ik het echte spel meespelen. Ik werd een respectabel burger en vele deuren gingen voor mij open. Al was dat voornamelijk aan Barkidische kant. Dat was het minste van mijn zorgen.

Maar goed, ik zou jullie een verhaal vertellen over Carthago en Hannibal en ik zit hier al de hele tijd over mezelf te praten. Tenzij jullie dat niet erg vinden natuurlijk. Ik raakte steeds meer bevriend met Hamilkar en zo kwam het dat ik betrokken werd in een groot project. En hier begint het.

Om de financiële lasten van de oorlog wat te verlichten, vatte Hamilkar het plan op om in Iberië een handelsnederzetting te stichten. Hij had daar goede contacten met enkele plaatselijke vorsten die zeker niet afkerig stonden van betere handel met Carthago. De zakelijke kant van de hele onderneming vertrouwde hij aan mij toe, maar zijn bedoelingen reikten veel verder. Hamilkar wou Iberië, en als het even kon, liefst helemaal. De bergen zaten vol zilveraders en het land was vruchtbaar, maar wat bovendien heel belangrijk was: het lag ver genoeg van Rome verwijderd om hen niet voor het hoofd te stoten. Toen de nederzetting uitgegroeid was tot een echt steunpunt, verhuisde Hamilkar met z'n drie zonen naar Iberië en begon aan zijn opmars. Z'n oudste zoon Hannibal was toen negen jaar, maar een bijzonder pienter knaapje. Hij was niet van de soldaten weg te slaan en leerde opvallend snel.

Deels door list, deels door verdragen met plaatselijke vorsten, deels door oorlogen slaagde Hamilkar erin om het grootste deel van Iberië te onderwerpen. De bezetting door de Puniërs was eerder mild te noemen, de plaatselijke bevolking mocht haar eigen gebruiken en taal behouden.

Een strategie die vruchten afwierp, omdat zo het aantal opstanden fel verminderde. Toen Hamilkar in het Noorden de rivier Iberos bereikte begon Rome weer wakker te worden.

Ten Noorden van de Iberos woonden Keltische stammen die bevriend waren met Rome en die begonnen te vrezen dat ze door Hamilkar onder de voet

zouden gelopen worden. Er werd een Romeins gezantschap naar Nieuw-Carthago in Iberië gestuurd om over de situatie te onderhandelen. Hamilkar speelde het heel handig en wist een heel gunstig verdrag uit de brand te slepen. Carthago zou ten Zuiden van de Iberos blijven en zeker geen Romeinse bondgenoten aanvallen.

Rome hield zich nu afzijdig en dat gaf Carthago de tijd om zich van de oorlog te herstellen. De zilverbijlen leverden massa's geld op en de handel bloeide als nooit tevoren.

Een vijftiental jaar later werd Hamilkar in een gevecht met een opstandige inlandse stam gedood. Ik verloor een grote vriend en de stad een groot strateeg. Zijn schoonbroer Hasdrubal volgde hem op en slaagde erin om het verworven gebied te consolideren, tot ook hij vermoord werd in een wraakactie. Toen werd Hannibal verkozen als opvolger. Ik kende hem vrij goed omdat ik bij hen vriend aan huis was. Iedere keer ik hem ontmoette kwam ik onder de indruk van zijn scherpzinnigheid en zijn charisma. Kort na zijn aanstelling belegde hij een vergadering waar ik mocht aanwezig zijn om de politieke toestand eens door te nemen.

Scène 1

Vergadering van Hannibal met de andere "Barkiden" na de verkiezing van Hannibal tot strateeg.

Zijn aanwezig : Philipos, Bomilkar en Bostar.

BOMILKAR : Op wie wachten we nog? 't Is verdomme bijna middag.

PHILLIPOS : *(bulderende lach)* Op wie wachten we nog. Die moet ik onthouden. Het is te zien dat jij nog nooit in Iberië bent geweest. Als je hem eenmaal ontmoet hebt zul je jezelf nog honderd keer verwensen dat je dit ooit gezegd hebt. Op wie wachten we nog? De zoon van Hamilkar Barkas, de grootste strateeg die

Carthago ooit heeft gekend. Die jongen is nu al alles wat zijn vader ooit geweest is, alleen,..... Ach je ziet het straks zelf wel.

BOMILKAR : Maar hij is pas achtentwintig!

BOSTAR : Weet je dat hij nog maar twintig was toen hij aan het hoofd van de ruitery stond? Toen Hasdrubal de schone in Nieuw-Carthago werd vermoord, was er geen moment discussie over de nieuwe strategie. Hannibal en niemand anders.

(Hannibal op, gehaast)

HANNIBAL : Hé, geen gekonkel achter mijn rug, stelletje klootzakken. Ha, stomme Helleen, vriend van mijn vader, *(lacht)* Ik hoopte al dat je hier zou zijn, er is heel wat te bespreken. *(omhelzen elkaar)*

PHILLIPOS : Achterlijke Puniër, je dacht toch zeker niet dat ik dit onderonsje zou willen missen. *(lachen weer)* Je zuster Sapanibal laat me je groeten. Een volgende keer komt ze je zeker opzoeken.

HANNIBAL : *(tegen Bostar)* Ha, dag ouwe zeeschuimer, hoe gaat het met je? En jij moet dan Bomilkar zijn, vermoed ik.

BOMILKAR : Euh, ja.

HANNIBAL : Bon, ga zitten, mijn tijd is kostbaar. De toestand hier is al redelijk onder controle. Welk nieuws heb jij uit de Raad Bomilkar?

BOMILKAR : Je zult het niet graag horen, maar ze hebben je aanstelling niet met groot enthousiasme begroet.

HANNIBAL : Wat had je gedacht? Zolang het Hanno is die de plak zwaait bij de Ouden zal dat wel niet veranderen. Die ouderwetse graanzakken kijken nooit verder dan hun neus lang is. Wat was het antwoord van de onzen?

BOMILKAR : Bostar heeft eerst het woord genomen. Het was schitterend. Eerst begon hij met een lofrede over Hamilkar. Over zijn glorieuze overwinningen, de manier waarop hij de Romeinen in Sicilië jarenlang aan de praat heeft gehouden, hoe hij de stad gered had van de ondergang ten tijde van de grote slavenopstand en tenslotte hoe hij Iberië veroverd heeft met alle rijkdommen die daaruit voortvloeiden. De Ouden waren meteen stil.

BOSTAR : En toen begon ik over Hanno, die in die tijd medestrategie was met je vader.

Hoe hij het achterland van Libië zozegd veroverd heeft met een indrukwekkende legermacht van meer dan veertigduizend man en veertig strijdolifanten om een handvol ongewapende boeren te onderwerpen. En dat hij bij zijn terugkeer in de stad als een groot triomfator werd ingehaald nadat hij eerst het volk had betaald om hem toe te juichen. *(gegrinnik bij allen)*

HANNIBAL : Ik heb gehoord, Phillipos, dat jij ook op de vergadering aanwezig was.

Waarschijnlijk de eerste keer dat een Griekse Metoike de raad mocht bijwonen.

PHILLIPOS : Op voorstel van Hanno dan nog. Het is al een tijdje dat Hanno en de ouden proberen om de kooplieden en de bankiers een hak te zetten. Niet alleen omdat we bijna allemaal aanhangers zijn van de Barkiden, maar ook omdat onze macht alsmaar groter wordt. Ze beginnen stilaan te vrezen voor hun eigen posities. Bostar had al gehoord dat ze van plan waren om een speciale commissie in het leven te roepen die toezicht zou moeten houden op onze activiteiten en vooral op onze winsten.

Flashback (eventueel met rood licht vanaf de zijkant)

(Hanno komt op. Hij spreekt de raad toe. Bij het opkomen van Hanno gaan Philippos, Bostar en Bomilkar zitten. Zij maken samen met het publiek deel uit van de raad. Tussen het publiek zit nog een acteur (Hiram) die de rol speelt van één van de Ouden. Hannibal gaat opzij zodat hij het tafereel als toeschouwer ziet.)

HANNO : De vergadering van de Raad vanavond is geen gewone vergadering. Door het goede beleid van de Raad in de voorbije jaren is onze stad uitgegroeid tot het drukste handelscentrum van de beschaafde wereld.

BOMILKAR : Mag ik opmerken O grote Hanno, dat dit vooral de verdienste is van de kooplieden en van de rijkdommen die door toedoen van Hamilkar en de volgende strategen vanuit Iberië in de stadskas zijn gevloeid?

HANNO : *(kijkt even gestoord maar gaat dan gewoon door)*

Als het de heer Bomilkar belieft wil ik nu verder gaan.... Door deze uitzonderlijke groei is het nodig dat wij bepaalde beschermende maatregelen moeten treffen om de veiligheid en het welzijn van deze stad te waarborgen. Als blijk van openheid hebben wij daarom vanavond Philippos Karchedonios uitgenodigd om deze raadszitting bij te wonen. Als groot bankier en koopman zullen wij zijn mening over deze maatregelen zeker op prijs stellen. Hoewel hij als Griekse metoike in deze raad geen enkel recht kan doen gelden. Ik geef daarom nu het woord aan raadsheer Hiram die over deze kwestie een paar voorstellen wil naar voor brengen.

HIRAM : *(spreekt niet zo vlot als Hanno, kucht een paar keer om zijn zenuwen de baas te worden)* Zoals reeds door Raadslid Hanno aangehaald moeten wij vooral de veiligheid en het welzijn van de stad voor ogen houden. *(kucht weer)* Daarom is het absoluut noodzakelijk dat alle grote ondernemingen die handelsrelaties onderhouden met niet-Punische steden, staten en gebieden onder toezicht gesteld worden. De zegenrijke uitbreiding van de handel die tot stand is gekomen door de grote en heerlijke vrede die wij sinds lang genieten, biedt deze kooplieden steeds meer mogelijkheden om zaken te ondernemen; waaronder wellicht een aantal die de stad schade kunnen berokkenen. Al zullen deze achtenswaardige kooplieden dit wellicht niet beogen.

BOSTAR : Dat zal wel niet. In naam van alle kooplieden waarvan de meesten de Barkidische partij aanhangen, dank ik u voor het vertrouwen. *(Gelach bij de Barkiden)*

HIRAM : Wij, euh, ik ben de mening toegedaan dat zelfs de verstandigste koopman niet altijd kan voorzien of een transactie die hij uitvoert strookt met de belangen van de stad. Daarom stellen wij... euh, voor, een commissie in het leven te roepen die advies zal verlenen aan die banken en handelshuizen die met het buitenland zaken doen. Deze adviseurs kunnen als een raad van toezicht beschouwd worden. Wij zouden daarom graag de mening van Philippos horen over dit ontwerp. Zijn mening zou voor ons zeer verhelderend en uitermate belangrijk kunnen zijn.

PHILLIPOS : Ik dank u voor zoveel eer geachte raadsheer. Dit lijkt mij een fantastisch plan. Mocht ik als volwaardig lid deel uitmaken van deze vergadering dan stemde ik zeker voor. *(Verbaasde blikken bij de Ouden, gemompel bij de Barkiden)* Toch lijkt mij dit voorstel nogal onvolledig te zijn. Het lijkt mij niet alleen noodzakelijk, maar ook zinvol om dit voorstel te amenderen. Ik stel voor dat de bankiers en kooplieden eveneens een commissie oprichten. Die zal als taak hebben, toezicht uit te oefenen op de hoge beambten in stad en land. *(gelach bij de Barkiden)* Het is volgens mij niet ondenkbaar dat bepaalde beambten zich zouden kunnen vergissen bij het doorstorten van belastingen en tolgelden naar de stadskas. Ik ben er natuurlijk van overtuigd dat dit nooit met kwade bedoeling zou gebeuren, maar toch lijkt een externe controle mij uiterst zinvol. *(gejoel bij de Barkiden)* Dit was wat ik wilde zeggen. Een toezichtsraad van de “Ouden” voor de kooplieden en een toezichtsraad van Barkiden voor de beambten.

HANNO : Dit belachelijke voorstel van de metoike is afgewezen, wat mij betreft. Alle hoge beambten zijn boven alle twijfel verheven.

PHILLIPOS : Zoals ik al zei, zoals ik al zei.....

(Einde van de flashback. Hanno verlaat verongelijkt het podium, de Barkiden komen terug op scène en zetten hun vergadering met Hannibal verder. Hiram verdwijnt achter scène.)

HANNIBAL : Meesterlijk, werkelijk meesterlijk!! Alleen brengt dat ons geen stap verder. En dan is er nog het probleem Zakantha.

BOSTAR : De houding van de Romeinen heeft me verbaasd.

BOMILKAR : Ja, eerst verklaart Rome dat Zakantha van de ene dag op de andere een Romeinse bondgenoot wordt, duidelijk met de bedoeling om ons uit de tent te lokken en als het zover is dat de stad wordt aangevallen en belegerd laten ze hun kop niet zien.

HANNIBAL : Ik heb acht maanden lang die stad belegerd voor ze door de knieën gingen en buiten enkele Romeinse adviseurs heb ik geen enkele stomme

Romein gezien of gehoord. Ze hadden het zogenaamd te druk met het neerslaan van een Keltische opstand in Noord-Italië.

BOMILKAR : Maar waarom zijn de Zakanthanen eigenlijk van kamp verwisseld? Zakantha lag toch in de Punische invloedssfeer? In het verdrag dat Hamilkar met de Romeinen afsloot staat toch duidelijk dat de Iberos als grens aanvaard wordt.

HANNIBAL : De stadsraad van Zakantha werd beetje bij beetje geïnfiltrerd door Romeins gezinde raadsleden. Toen deze op een bepaald moment de meerderheid uitmaakten, hebben zij toenadering gezocht tot Rome, hetgeen de Romeinen natuurlijk maar al te graag accepteerden.

PHILLIPOS : Het werk van Romeinse spionnen?

HANNIBAL : We hebben er vele ontmaskerd, maar totaal uitroeien is onbegonnen werk. Ze worden gerecruteerd uit de lagere klassen en worden rijkelijk betaald.

PHILLIPOS : Een vrij effectieve werkwijze lijkt me. Waarom doe je het zelf niet?

HANNIBAL : (*monkelend*) Ik ben misschien wel een achterlijke Puniër, Phillipos, maar zo stom als een Helleen ben ik zeker niet. (*lacht*) Mijn inlichtingendienst is onovertroffen. Als iemand in de Romeinse Senaat een scheet laat, is het net alsof het hier gaat donderen.

BOSTAR : Maar, wat is nu eigenlijk het probleem met Zakantha? De stad is gevallen en de Romeinen hebben niet gereageerd.

HANNIBAL : Volgens mijn informatie mogen we ons zeer binnenkort aan een tegenzet verwachten. Ze zullen een gezantschap naar Carthago sturen om uitleg te vragen over “het incident”.

BOSTAR : Maar de stad is verloren. Het is een rokende puinhoop, alle rijkdommen zijn naar Carthago versluisd of als soldij onder de soldaten verdeeld.

PHILLIPOS : Je zei dat we ons binnenkort aan een tegenzet mogen verwachten. Wat is binnenkort?

HANNIBAL : Het lijkt mij het beste dat jullie zo snel mogelijk naar Carthago terugkeren om de situatie te analyseren en voor te bereiden.

BOMILKAR : Heb je al enig idee waar ze zullen op aan sturen?

HANNIBAL : Wat de Romeinen willen is eigenlijk doodeenvoudig en simpel uit te leggen. De sterken afzwakken, en daarna vernietigen. Rome moet en zal de wereld zijn en de wereld zal Rome heten. Wat ze exact zullen doen weet ik nog niet, maar ik heb een vermoeden dat ik jullie nu nog zal besparen.

Blackout

Scène 2

(De volgende scène speelt zich af in het raadsgebouw van Carthago waar de Romeinse delegatie haar intrede doet. Hanno staat net als de vorige keer op het podium, terwijl de andere raadsleden weer op de gradinen plaatsnemen. De Romein(en) staan met Hanno op het podium.)

QUINTUS FABIUS : *(donderende stem, wil indruk maken)* Heeft uw strateeg Hannibal de stad Zakantha aangevallen op bevel van de Raad of na een besluit dat door de Raad is getroffen?

BOMILKAR : *(staat recht)* U windt er geen doekjes om Romein. Maar zouden we het beter niet eens eerst hebben over de vraag waarom Zakantha is belegerd en bestormd?

QUINTUS FABIUS : *(kijkt Bomilkar zwijgend aan)* Mijn vraag blijft dezelfde: gebeurde het na een besluit en op advies van de Raad?

BOMILKAR : Waartoe deze vraag, Romein? Tussen jou en de vorige strateeg Hamilcar is een verdrag gesloten, waarbij de gebieden ten zuiden van de Iberos aan ons werden toegezegd.

QUINTUS FABIUS : Negatief!

BOMILKAR : Wat?

QUINTUS FABIUS : Dat is absoluut onjuist.

BOMILKAR : Wat was dan de inhoud van dat verdrag?